

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 74.

V Ljubljani, v torek 1. aprila 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

Z današnjim dnem pričelo se je novo četrletje naročbe na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

opravništvo.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Papež in delavsko vprašanje.

Povodom mednarodne konference v varstvo delavcev je nemški cesar pisal papežu Leonu XIII. nastopno pismo:

„Berolin, 8. marca 1890. Nj. svetosti papežu Leonu XIII. v Rimu. Plemenite izjave, s katerimi je vedno Vaša svetost vplivala na korist revežev človeške družbe, dajo mi upanje, da bode mednarodna konferenca, ki se snide na moje povabilo dne 15. t. m. v Berolinu, zanimala Vašo svetost in da bodele sučutno zasledovali obravnave, ki nameravajo delavcem izboljšati usodo. S tega stališča smatram kot svojo dolžnost, da izročim Vaši svetosti program, ki bode podlaga konferenčnim obravnavam, katerih uspeh bode lažji, ako Vaša svetost temu človekoljubnemu delu nakloni svojo dobrotno podporo. Povabil sem torej knezo-škofa vratislavskega, ki goji Vaše svetosti namene, da se kot moj delegat vdeleži konference. Pri tej priliki ponavljam Vaši svetosti zagotovljenje mojega spoštovanja in osebne udanosti. Viljem.“

Na to pismo je odgovoril sv. oče:

„Veličanstvo! Zahvalim Vaše veličanstvo na Vašem pismu, s katerim nas opozarjate na mednarodno konferenco v Berolinu, ki ima namen iz-

brati sredstva, da izboljša stanje delavskih stanov. Pred vsem Vam čestitam, da se poprimete stvari, ki je vredna resne pozornosti in zanima ves svet. S tem vprašanjem se še vedno pečamo, in Vašega veličanstva pričeto delo se strinja z našo najgorkejšo željo. Že v preteklosti smo, kakor se spominja Vaše veličanstvo, razodeli svoje misli o tem predmetu ter s svojimi besedami omenjali nauka katoliške cerkve kot njen poglavar in ga pozneje zopet ponovili; in da se to težavno in važno vprašanje reši pravičnosti primerno in varujejo postavne pravice delavskih stanov, pojasnili smo vsem, tudi vladam, njihove naloge in posebne dolžnosti.

Skupno delovanje vlad bode brez dvoma pripomoglo k temu, da se doseže zaželeni namen. Sporazumljenje v nazorih in postavodaji, kolikor dopuščajo različne razmere krajev in dežel, bode pospešilo primerno rešitev vprašanja. S svoje strani bomo podpirali konferenčne sklepe, ki nameravajo delavcem izboljšati stanje, kot na pr. primerna razdelitev dela po močeh, starosti in spolu delavcev, nedeljski počitek in v obče vse, kar zabranjuje, da delavec ne bode obče orodje brez ozira na človeško vrednost, moralnost in domače ognjišče. Vaše veličanstvo je gotovo prepričano, da tako resno vprašanje poleg posredovanja oblasti zahteva tudi močnega sodelovanja vere in blagodejne delavnosti cerkve.

Versko prepričanje edino more zagotoviti postavam popolu uspeh, in cerkev je edini zakonik, ki obseza načela prave pravičnosti, določbe krščanske ljubezni, ki naj družijo vse ljudi kot otroke istega Očeta in člane iste družine. Vera uči delodajalca, da spoštuje v delavcu človeško vrednost ter mu je pravičen; delavcu pa budi zavest dolžnosti in zvestobe, dela ga moralnega, treznega in poštenega. Ravno ker je človeška družba pozabila verska načela, zanemarila in prezrla, omajana je v svojem temelji; ta načela je treba oživiti in utrditi, ker to je edino sredstvo, s katerim je mogoče preosnovati

družbo na njenih podlagah, zagotoviti ji mir, red in blagostanje. Naloga cerkve pa je, da oznanja ta načela in nauke ter razširja po vsem svetu. Ona torej more močno in koristno vplivati na rešitev socialnega vprašanja. Mi smo v tem oziru vplivali in bomo tudi v prihodnje na korist delavskih stanov. Škofje, župniki in ostala duhovščina bodo v enakem smislu delali vsak v svojem kraju; upamo, da bodele podpirali to koristno delovanje cerkve. Porok nam je deloma zanimanje vlad za to težavno vprašanje, deloma Vaš blagohotni poziv.

Gojimo srčne želje, da bi bila konferenčna dela uspešna in primerna skupnim nadam. Predno končamo, tu izjavljamo, s kolikim zadoščenjem smo čuli, da je Vaše veličanstvo povabilo h konferenci knezo-škofa vratislavskega dr. Koppa. Gotovo mu je v čast dokaz visokega zaupanja Vašega veličanstva. Izražamo odkritosrčne želje blagra Vašemu veličanstvu in Vaši cesarski družini.

Vatikan, 14. marca 1890.

Leon XIII.

Foreggerjeva volitev.

(Dalje.)

Prva posledica temu je, da ga ne moremo imeti mi katoliki za svojega verskega pristaša. (Poslanec dr. Kronawetter: To nič ne dé!) Vam lahko nič, a drugi drugače mislijo. Prva posledica temu je torej, da ga mi katoliki ne moremo pripoznati za katolika, ker je vsled papeževih odlokov izobčen iz katoliške cerkve. (Živahna veselost na levi.) A ne samo oni, ki vstopijo v društvo prostozidarjev, temveč tudi vsi oni, ki ga podpirajo, izobčeni so iz sv. katoliške cerkve, kajti tako se glasi „Constitutio apostolica papae Pii IX.“ iz oktobra meseca leta 1869:

„Excommunicationi latae sententiae subsunt omnes massonicae sectae nomen dantes nec non eidem favore praestantes qualemcunque.“

LISTEK.

Catalogus cleri

tum saecularis tum regularis Dioecesis Labacensis ineunte anno MDCCCXC.

Tako je naslov knjigi, ki običajno izhaja vsako novo leto z nekaterimi izpremembami. Nekdaj je bila ta knjiga ljubljanske škofije pisana v nemškem jeziku, od l. 1826. naprej pa je dosledno latinska, s slovenskimi in nemškimi krajevnimi imeni. Ako primerjamo jeden najnovejših teh katalogov s katalogom okoli l. 1830. ali pozneje n. pr. l. 1870. in tudi še l. 1880., priznati moramo, da je knjiga zelo napredovala in pridobila na preglednosti in zanimivosti. Tako n. pr. od l. 1887. sem stalno pri naša imenik vseh živčih kardinalov. Starejši letniki pa niti podružnih cerkvâ ne naštevajo, niti patronov farnih cerkvâ ne omenjajo; tudi drobtin o zgodovini raznih farâ nekdanj ni bilo v knjigi, in redovnice niso bile vse imenoma našteje.

Pričujoči letnik omenja najprej deželnega patrona sv. Jožefa in diecezanskih patronov sv. Mohora in Fortunata. Nato sledi imenik kardinalov.

Vseh skupaj 64, ne 67, (kakor ima knjiga) na čelu s sv. očetom Leonom XIII. Kardinali Massaia, Schiaffino in Guilbert so umrli že v preteklem letu (6. avg., 24. sept. in 15. avg.), morali bi torej izostati. Najstarejši kardinal je slavn konvertit Anglež Janez Henrik Newman, oratorijaneec (rojen l. 1801), najmlajši pa beneventski škof Rende (rojen l. 1847.); najdalje je kardinal Teodulf Mertel (imenovan l. 1858.); po narodnosti sta med njimi dva Slovana: Ledočovski in Mihalović.

Za naslovoma goriškega metropolita in ljubljanskega knezoškofa sledi kronologična vrsta ljubljanskih škofov, ljubljanskih in novomeških proštov. Potem se razvrščuje službujoča duhovščina po dostojanstveni časti: stolni kapitel, častni kanoniki (6), knezoškofijski konzistorij, škofijska sodnija itd., konzistorijski svetniki (14), duhovni svetniki (33), šolski nadzorniki in ostala ljubljanska duhovščina.

Dekanije (izvzemši ljubljansko) so razvrščene po abecednem redu, enako fare posameznih dekani in isto tako podružnice posameznih farâ. Navadno stoji slovensko krajevno ime na prvem mestu in na drugem nemško, ako je sploh v rabi. Le pri onih farah, kjer prevlada nemščina, (n. pr. na Kočevskem) zavzema nemško ime prvo mesto.

Hvalevredno je prizadevanje nekaterih Slovencev, ki se trudijo popačena in grdo zveržena pristna

slovenska imena popolno iztrebiti. Tudi „Laibacher Diocesblatt“ piše v novejših letnikih dosledno le prava slovenska krajevna imena. V „Catalogus cleri“, ki služi raznim uradom, v katerih slovenščina le polagoma napreduje — kar je umevno in se dá opravičiti za sedaj — so še vedno take nemške spake n. pr. Tschermoschnitz, Pölland, Theinitz, Duplach, Selzach, Leschach, Möschnach, Görjach, Rau, Neul, Sagraz, Predassel, Grossdolina, Primskau, Neuossnitz, Laschitsch, Doebernig itd. itd. Zakaj ne bi zadoščevala v vseh uradih prava, lepa slovenska imena? Čemu nam je treba še teh spak? Čim prej jih pozabimo, tem bolje; kažejo nam le sled one žalostne dobe, ko je delal tujec z našo materinščino, kakor se mu je zljubilo. Čas je, da izginejo popolnoma iz naših knjig. Umestna pa so imena, ki so res nemška, ali bolje: dobro pomemčena.

Poleg podružnih cerkvâ in kapel je pri vsaki fari naznanjeno tudi, koliko šol je v fari, koliko razredov imajo in koliko so oddaljene od župniškega stanovanja. Ako primerjamo ta katalog s katalogi nekaterih sosednjih škofij, moramo priznati, da se naša knjiga pred drugimi tudi v tem odlikuje, da piše priimke raznih duhovnikov tako, kakor se spodobijo, in jih ne pači in potuje po svoji lastni volji.

Največje število duš ima fara sv. Petra v Ljub-

Iz tega sledi, da so iz katoliške cerkve izobčeni vsi oni volilci v mestni skupini celjski, kateri so glasovali prostovoljno ali vedoma za prostožidarja dr. Foreggerja (Živahna veselost na levi), in da ne morem ni jaz, ni kdo drugi, bodisi duhovnik ali lajik, v tej visoki zbornici glasovati za potrdilo volitve prostožidarja dr. Foreggerja, če je in hoče ostati zvesti sin sv. katoliške cerkve. Kdor bi torej glasoval za dr. Foreggerja, glasoval bi za zastopnika skrivnega društva in mu pomagal tu v prvem postavodajnem zboru Avstrije do sedeža in glasú.

Nemogoče mi je torej glasovati za volilno potrdilo, ker bi s tem samega sebe izobčil iz katoliške cerkve. (Poslanec dr. Kronawetter: Saj se lahko potem sami odvezete!) To ni tako hitro in lahko, kakor Vi ménite. Sicer imam pa še druge pomisleke. Gosp. dr. Foregger pripada, kakor sem že dokazal, skrivnemu, v Cislajtaniji postavno prepovedanemu društvu, kajti § 285. drž. zak. se glasi (bere):

„Vsa društva, s katerim si bodi namenom, naslovom ali obliko, so prepovedana. Kdor se vdeleži skrivnega društva, prestopil je državni zakon in zapal trimesečni ali celoletni ječi.“

Prostožidarstvo, kateremu pripada g. dr. Foregger, prepovedano je v Avstriji pod kaznijo. A gospodje prostožidarji vedeli so si pomagati v tej zadregi. Tukaj na Dunaji so ustanovili takozvana nepolitična društva in doli na Ogorskem ali enakozazivljene, ali podobne lože. Tu v Cislajtaniji delajo, — kakor pravijo, — po svojih delalnicah, a doli na Ogorsko gredó, da se vdeležé traparije, ko sprejmejo novega brata v svoj red. Würlova knjižica navaja več takih nepolitičnih društev. Naj omenjam tudi jaz nekaterih: društvo „Humanitas“, identično z ložo „Humanitas“, v Neudörflu na Litavi; nepolitično društvo „Eintracht“, identično z ložo „Eintracht“, v Neudörflu; društvo „Einigkeit“, identično z ložo „Sokrates“, v Požunu itd.

Sicer pa ménim, da je visoki vladi prišlo že kaj o tem na ušesa. Ker ga pa vlada noče kaznovati in mu še celó dovoljuje, da v visoki zbornici govori proti njej, (Smeh na levi), lahko rečem, da vsega tega noče videti. Ta navidezna slepota pa me ne bode napotila, da bi glasoval za verifikacijo dr. Foreggerja.

Prostožidarstvo je tajno društvo. (Klic: Prostožidarstvo ni na dnevnem redu!) Prostožidarstvo ne, pač pa prostožidar dr. Foregger.

Prostožidarstvo prikriva svoje skrivne namene pred priprostim ljudstvom, a ne samo pred tem, temveč deloma celó pred svojimi udi nižje vrste. N. pr. v takozvani Ivanovi loži se razlaga konečni zmoter le v akcijskih ložah in poroča prostožidarjem. Konečni zmotri prostožidarjev so protikrščanski, protimonarhijski in revolucijski. (Poslanec dr. vitez Kraus: Nemški cesar je tudi prostožidar!) Ni več, umrl je. (Smeh. — Poslanec Vošnjak: Saj to ni naš cesar!)

Takoj hočem dokazati. Da ima prostožidarstvo protikrščanske in tudi protimonarhijske in revolucijske namene, prepričamo se lahko iz obredne knjige, ki se rabi pri sprejemu prostožidarjev v 30. vrsto po škotskem obredu, ali v takozvano kadoš-

viteštvo. Ta obrednik je dal na svetlo bivši prostožidar Taxil v knjigi: „Die Dreipunktebrüder von Leo Taxil, Freiburg in der Schweiz 1887.“

Po tem obredniku mora storiti kandidat kadošviteštva naslednje:

A prej naj še omenim, da znači beseda „kadoš“ židom to, kar nam beseda „svet“, torej „kadošvitez“ po našem „sveti vitez“. Kmalu se bomo pa prepričali, da niso ni svetniki, ni vitezi. (Veselost.) Po vzgledu velikega mojstra dvigne kandidat meč proti nebu, kakor da hoče prebosti gospoda Boga, in govori židovske besede: „Nekam Adonai“, to je, Adonaju maščevanje ali maščevanje Gospodu Bogu. Na mizo polože mrtvaško glavo s papeško tiaro in drugo mrtvaško glavo s kraljevo krono. Po vzgledu velikega mojstra sune kandidat z mečem mrtvaško glavo s papeško tiaro, rekoč: „Prokletstvo goljujiji!“ Istotako sune mrtvaško glavo s kraljevo krono in pravi: „Prokletstvo trinogom!“ Na to vrže tiaro in krono na tla ter ji tepta z nogama. Po mojem mnenju ni treba biti ravno kandidat „kadošviteštva“, da se umeje pomen tega simboličnega obreda. (Poslanec Prade: Ali je storil to tudi cesar Friderik?) Mogoče!

Da ne dvojimo nad vsem tem, povod nam je imenovana knjižica Taxilova. Dovoljeno mi bodi, iz nje vzeti nekaj vprašanj z odgovori, kar utegne posebno označiti namen imenovanega „kadošviteštva“. Vprašanje: „Kaj iščeš?“ Odgovor: „Maščevanje!“ — V.: „Proti komu?“ O.: „Proti vsakemu svetovnemu in duhovskemu trinoštvu!“ — V.: „Čemu smo „kadošvitezi“?“ O.: „Da zatiramo vse žive dni na vso moč vsako krivico, vsako stiskanje, bodisi, da jih provzročuje ali Bog, ali cesar, ali ljudstvo; zatiramo vsako nepostavno prisvojeno avtoriteto, bodisi politično, vojaško ali versko.“ — Potem govori njih katekizem, da se zaveže vsak prostožidar s štirikratno prisego, na vsak način izvršiti to, kar je prisegel.

Pri teh vprašanjih mislil sem nehoté na dr. Foreggerja in domislil se Marjetičnih besed v Götthejevem „Faustu“: „Henrik, bojim se Te!“ (Živahna veselost.)

(Dalje sledi.)

Hus v svojem in sedanjem času.

XXVI.

Vladanje cesarice Marije Terezije se mora splošno imenovati dobro, ker je bila res vneta in delavna za blagor ljudstva in je imela precéj pomočkov za svoje namene. Vsega pa ni prav se lotila, kar pa se mora pripisati na račun njenih svetovalcev. Prevelika centralizacija in germanizacija je obrodila slab sad, ki se je pokazal že pod Jožefom II. in se kaže še dandanes.

Najhujša napaka pa je bila v verskopoličnih zadevah. Cesarica ni znala braniti vhoda tistim puntarskim novotarijam na versko-političnem polju, ki so se bile izcimile iz protestantizma, pomešanega z janzenizmom. Ta tok v politiki je šel povsod na to, cerkvi vzeti vso samostojnost in jo vkleniti do cela v državni voz; cerkvene predstojnike so imeli za državne uradnike v tistih stvareh, kamor državna mogočna roka ni segla.

V tem času je sedel na rimskem prestolu slavni dapež Benedikt XIV., učen in previden mož, ki je skušal slabe razmere do držav s tem zboljšati, da je odjenjal, kjer in kolikor je mogel in smel. Z Marijo Terezijo je imel dva imenitna posla o priliki razdelitve oglejskega patrijarhata, kar Benečanom ni bilo všeč in več praznikov je odpravil na željo cesarice na Laškem, a birokracija je bila že tako oblastna, da je hotela kmete siliti ob teh sopraznikih k delu zoper določbe papeževe.

Ob tem času se je pričel boj zoper jezuvite, najprej v Lizaboni, potem v Madridu in slednjič v Parizu. Tožili so jih vse mogoče hudobije; dokazali niso nič, obrekovali toliko več. Burbonski dvori v Parizu, Madridu, Neapolju in Parmi so bili kar besni zoper jezuvite, pa brez pametnega povoda. Papež Klemen XIII. se je ustavljal in branil red na vso moč, pa surovi sili ustaviti se ni lahko in pregnali so jezuvite iz vseh burbonskih dežel. Med tem bojem je umrl Klemen XIII. (2. februarja 1769) in njegov naslednik je bil Klemen XIV., dober, zmeren, prijenljiv in prostomišljen mož, ki je hotel ravnati se po Benediktu XIV. Te lastnosti papeževe so Burbonci sklenili izrabit in Klemena XIV. prisiliti, da zatre red jezuitski. Papež se je s početka branil, prosil odloga in časa, da to imenitno reč dobro premisli in preišče in potem svoje ukrepe izpelje.

Ker papež ni našel pomoči zunaj, in ker je bil preveč odjenljiv sam za-se, dal si je izviti tisti odlok: „Dominus ac Redemptor“ z dné 21. jul. 1773, ki družbo Jezusovo odpravi za celi svet. Burbonci so se veselili, nedolžne jezuvite preganjali in cerkev stiskali; dobri ljudje pa so bili žalostni in so čutili, da je zadela cerkev huda nesreča.

Marija Terezija ni podpirala papeža v boju zoper Burbonce, dasiravno je videla krivico in dobro poznala izvrstni pouk jezuitov. Njeni ministri nadihnjeni že febronijanizma so bili mrzli do cerkve in do jezuitov. Dekret o razdruženju jezuitov je cesarica razglasila, šole jezuitom odvzela in iz jezuitskega premoženja so ustanovili tako zvani „naučni zaklad“, katerega še danes uživajo profesorji, ne redko cerkvi in jezuitom, pravim lastnikom, sovražni. Tako se premagale po besedah kralja Friderika II. spletke in krivice in prevzetnost burbonska, katera se jim utepa še dandanes, jezuvite, to mogočno trdnjavo v cerkvi, in nasledki so se pokazali povsod. Sovražniki so delali, kar so hoteli in vseh krivic ni štel drugi kot Bog, ki jih bo enkrat poravnal.

Pod cesarjem Jožefom II. (1780—1790) je vse to dozorelo, kar so pod Marijo Terezijo vsadili in posejali. Ker pa je znana ta žalostna povest, je ne ponavljamo; v tem pa so vsi dobri zgodovinarji enih misli, da bi bil Jožef II. Avstrijo uničil, ko bi ne bil tako kmalu umrl. Nobeden mu ne bo odrekel dobrega srca, ali tako grozno mučiti podložnike vse vprek, morejo le taki ljudje, katerim ni bil blagor ljudstva nič pri srcu, ampak le grdi in sebični nameni. Tacih pa se ni manjkalo med Jožefovimi pomagači. Jožefinizem ostane v žalostnem spominu,

ljani, namreč nad 10.000, in za njo frančiškanska fara v Ljubljani, nekoliko pod 10.000.

Bogoslovcev ima škofija ravno 100; trije izmed njih so v Rimu, v nemško-ogorskem kolegiju.

Škofija ima 17 kanonikov (prazni 4), 273 fará (praznih 45), 225 kapelanij (praznih 100), 2 lokaliji (prazni), 3 vikarijate, 11 starih kapelanij, 6 manemisarijator, 20 ekspozitor in 45 beneficijatur. Vseh izpraznenih duhovskih mest je 187, lani 183. Kdaj se bode ta veliki nedostatek nekoliko poravnal? Kuratnih cerkvá ima škofija 310, podružnic 1005, kapel 184 in samostanskih cerkvá 8. Pokaže naj se še katera dežela, ki bi se mogla meriti z našo domovino gledé števila božjih hiš! Res je, kar poje o nji pokojni župnik Kajetan Huber:

Kranjska dežela je lepa in zala,
Večno zastoj b' se enaka iskala.
Kranjska dežela je ljub'ca Boga,
Se prekosit' od nobene ne dá!

Vseh duhovnikov šteje škofija 571, in sicer: 13 kapitarjev, 438 v dušnem pastirstvu ali drugih službah, 42 upokojenih, 13 zunaj škofije, 11 iz drugih škofij in 52 redovnikov.

Redovi na Kranjskem so: Frančiškani v Ljubljani, v Novem mestu in v Kamniku, kjer sta tudi prvi dve bogoslovni leti (10 bogoslovcev); Kapucini v

Škofji loki in v Krškem; Jezuviti v Ljubljani in Lazaristi v Ljubljani.

Uršulinke so v Ljubljani in v Škofji loki (81), karmeličanke na Selu pri Ljubljani (6), usmiljenke sv. Vincencija Pavljanskega v Ljubljani po raznih zavodih in v Begunjah na Gorenjskem (112), šolske sestre iz tretjega reda sv. Frančiška Ser. v Ljubljani in v Repnjab (13) in šolske sestre M. B. de Notre-Dame v Šmihelu pri Novem mestu in v Trnovem na Notranjskem (8).

Vsa škofija šteje 573.930 duš (170 manj kakor lani). Število duš bo kazalo pri prihodnji ljudski štetvi dobro pregledati. Povprečno pride torej na vsakega službujočih duhovnikov nad 1300 duš. Tu prihajajo človeku na misel Zveličarjeve besede: „Žetev je sicer velika, a delavcev je malo. Prosite torej Gospoda žetve, da pošlje delavcev za svojo žetev.“ Kdo bi se torej čudil, da nemila smrt tako neprestano kosi med duhovniki, vzlasti med mladimi, ko je vse z delom preobloženo. Umrlo jih je l. 1889. dvajset in že letos, ko so le meseci pretekli, vzela jih je nemila smrt šest, razven enega vse službujoče in v najlepših letih. Ako ne pride pomoč iz nebes, upamo zastoj na naraščaj med duhovščino.

Razven katoličanov je v deželi okolu 150 zje-

dinjenih in okolu 288 nezjedinjenih Grkov, okolu 354 luteranov in okolu 74 židov.

Iz imenika duhovnikov po kanonični starosti povzamemo, da ima škofija 23 zlatomašnikov, med njimi dva demantnika. Po kanonični starosti je starosta naše škofije č. g. Josip Nakus, kurat na Planini pri Vipavi, duh. svetnik, odlikovan z zlatim križem s krono za zasluge, rojen 27. februarja 1804 v Kamniku, posvečen 26. avgusta 1828. Sicer je najstarejši duhovnik v škofiji upokojeni župnik Andr. Dremelj, rojen 20. oktobra 1801 v Višnji gori, posvečen 19. julija 1831.

Nato so razvrščeni še vsi duhovniki z redovniki vred, v abecednem redu, kjer je označen vsakega rojstveni kraj, rojstveno leto in dan ter leto in dan posvečenja. Med duhovniki je 9 Štajarcev, 6 Primorcev, 5 Čehov, 2 Hrvata, 1 Moravan, 1 Avstrijan in 1 Tirolec, vsi drugi so Kranjci.

V katalogih nekaterih sosednih škofij (n. pr. Krške) je natančno označen tudi rojstveni kraj, rojstveno leto in dan in leto slovesne obljube posameznih redovnic in redovnikov. V našem katalogu je omenjen le pri uršulinkah, karmeličankah in usmiljenkah rojstveni kraj. Vse drugo nedostaja. Pri šolskih sestrah pa še tega ni. Gotovo bi se vrednost knjige zopet povečala, ako bi se odstranil še ta nedostatek.

dokler bo stala Avstrija. Bog jo ohrani še mogočno dolgo let.

Leopold II. (1790—1792) je odjenjal v marših od germanizacije, centralizacije in zatiranja cerkve in je tako vsaj nekoliko utolažil razdražene narode. Leopold II. je kazal razum in trdno voljo in nadejati se je bilo še modrih naredb, kar ga prehitel smrt 1. marca 1792, in posadi sina njegovega Franca II. na prestol.

Franc II. je dolgo vladal (1792—1835), in v tem dolgem času se je marsikaj premenilo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. aprila.

Notranje dežele.

Auspitz je zopet kandidat. Kakor znano, je državni zbor v seji dne 27. marca zavrgel volitev Auspitzevo zaradi mnogih nepravilnosti pri volitvi. Auspitzu pa ugaja dunajski zrak in sedež v zbornici, zato zopet namerava kandidovati v Mikulovu na Moravskem. Ko bi podlegel, odstopil mu bode poslanec Neuwirth svoj mandat brnske trgovske zbornice. Levica potrebuje milijonarjev, kakor je Auspitz.

Mladočeški volilni shod. Dr. E. Grégr je sklical minolo nedeljo volilni shod v Kolinu. Ker je ostro grajal vladno postopanje nasproti češkemu državnemu pravu, opomnil je vladni zastopnik govornika, naj zmerneje govori. Dr. Ed. Grégr na to zakliče: Kar sem govoril, je dovolj zmerno; ko bi hotel dati duška svojim čutilom, metal bi ogenj in žveplo med poslušalce. Vladni zastopnik je vsled tega razpustil shod. Vdeleženci so se razšli z glasnimi ugovori. Isti dan je imel dr. Julij Grégr volilni shod v Kostelci.

Vnanje države.

Nemčija. Dne 29. marca je Bismarek zapustil Berolin. Vsi berlinski listi so zopet naštevati Bismarkove zasluge za državo. Ko se je popoldne po peti uri Bismarek peljal iz palače na kolodvor, pozdravljala ga je ogromna množica. Spremljali so ga v vozovih knežinja Bismarek, grof Viljem Bismarek in njegova soproga, novi državni kancelar pl. Caprivi in minister Bötticher. Na kolodvoru ga je čakalo mnogo častnikov in dostojanstvenikov. Globoko je bil Bismarek ginjen pri slovesu, ko je vlak odhajal. Grof Herbert Bismarek bode zopet vstopil v državno službo, ko se mu zboljša zdravje.

Rim. Kakor poroča neki list, bodo v prihodnjem konzistoriju po Veliki noči objavljeni dogovori med Avglijo in sv. stolem ter potrjeni mnogi novi škofje v Rusiji in drugih deželah, med temi tudi dunajski knezo-nadškof. Imenovanih bode tudi več novih kardinalov.

Italija. Laška vlada vedno in povsod podpira radikalce, ki ji utegnejo s časom delati sitnosti in skrbi. Tako je vlada sprožila misel, da se postavi v Rimu spomenik znanemu prekucu Mazziniju. To je dalo radikalcem nov pogum, da so v Forlimpopoliju z dinamitom skušali razrušiti cerkev. Ostudno početje se jim ni posrečilo, pač pa so napadniki bili več ali manj telesno poškodovani, in tako jih je na mestu zadela zaslužena kazen. V Raveni je povodom obletnice komune najdenih mestnih odborov podpisalo anarhističko izjavo, katero pa je policija zasačila.

Francija. V zbornici je poslanec Ferroul interpeloval ministra Constansa, ali je dovolil delav-

cem v državnih delavnicah, da se dne 1. maja vdeležijo izjave na osemurno delo. Minister je odgovoril, da delavci v državnih delavnicah delajo le po sedem ur, torej nima povoda, da bi jim dne 1. maja dal odpust. Poslanec Ferroul mu je odgovarjal jako strastno, da je ropotala večina.

Rusija. Neki angleški list trdi, da so v Peterburgu zasledili zaroto častnikov proti carju. — Poljedelsko akademijo v Moskvi je vlada zaprla zaradi dijaških nemirov. Dijaki so namreč v poslopji akademije proti prepovedi rektorjevi priredili bal. Dne 3. marca pa so dijaki razsvetlili poslopje povodom obletnice oproščenja kmetov, kar je bilo že nekaj let prepovedano po vsi državi. Pozneje so dijaki grozno razsajali, da jih je morala policija razgnati in več zapreti. V Peterburgu so dijaki delali nemire zaradi groznega postopanja s političnimi kaznjenci v Sibiriji. Ker se je vlada bala večjih izgrediv, zaprla je vseučilišče. — Glasilo finančnega ministra je objavilo dohodke in izdatke v minolem letu. Redni dohodki so znašali 922,564.000 rubljev, kakor je bilo proračunljeno. Redni izdatki so znašali 867,955.000 rubljev. Izredni dohodki so znašali 61 milijonov rubljev, izdatki pa 102 milijona. Torej znaša preostanek 13,5 milijona rubljev.

Rumunija. Iz Bukarešte se poroča, da je rumunska vlada iztirala tri ruske častnike, ki so kot trgovci bajb bili v zvezi z ruskim zastopnikom Hitrovom in bolgarskimi izseljenci. Policija je nekda zasledila, da so kovali naklepe proti bolgarski vladni in princu Ferdinandu. Vsled tega je Hitrovo stališče v Rumuniji omajeno; rumunski minister Lahovary že več časa osebno ne obuje s Hitrovom.

Anglija. Angleška spodnja zbornica je v prvem branji sprejela postavni načrt o nakupu posestev na Irskem. S tem načrtom hoče vlada pomagati revnim Ircem, ki le kot najemniki obdelujejo zemljo bogatih lordov. Država bode irskim kupcem zemljišč posodila denar, katerega morejo izplačati v devetinsiridesetih letih po štiri odstotke. Vlada je v ta namen dovolila 300 milijonov našega denarja kot zastavno glavnico. Gladstonu ni všeč ta načrt, ker je preveč zamotan; tudi irski poslanci se ne ogrevajo za to naredbo.

Portugal. Te dni so se vršile volitve v zbornico. Kolikor je znano, zmagala je vladna stranka z veliko večino proti republikancem, ki utegnejo le v Lisabonu biti srečnejši. Zbornica šteje 134 poslancev, od katerih bode okoli 100 podpiralo vladno politiko.

Brazilijska. „Matin“ je objavil dekret brazilijske vlade, s katerim določa pregnanemu cesarju Dom Pedru kot odškodnino za njegova posestva 250.000 frankov in pričenši s 1. aprilom na mesec 75.000 frankov. Revolucijska vlada hoče biti pravična pred svetom, toda vprašanje je, bode li mogla in hotela izpolniti svojo obljubo.

Izvirni dopisi.

Od Celja, 29. marca. (Na delo!) Svojim bralcem smo že lani razložili, da so si kristijanstvu in cesarstvu nevarni „liberalni“ Nemci omislili novo orožje, s katerim hočejo uničevati Boga in cesarju zvestoudanega Slovence. V ta namen so namreč ustanovili društvo, ki so mu dali ime „Südmark“, t. j. južna krajina. Posamezni oddelki s „frajmaurarskim“ duhom navdanega društva po raznih krajih imenujejo se „podružnice“. Prvo takšno skupino ustanovili so na Dunaji. Najmlajša sestra pa se je prikazala v Celji. Časi se pač menjajo. Leta 1848. so se iz narodnega spanja prebudili tudi takrat še slovenski Celjani ter so celó mestni očetje do vlade poslali prošnjo, naj dovoli, da bodo se na gimnaziji ali v latinskih šolah nauki razlagali s pomočjo slovenskega jezika, a ne več nemški, češ, šole obiskujejo mladeniči, ki se pripravljajo za duhovnike itd., kateri bodo služili in delovali med ljudstvom slovenskim. In kako delajo v Celji danes? Sedaj žari tam takorekoč ognj.šče sovraštva do Slovencev, središče za ščuvanje ali šuntanje Nemca zoper Slovence. In novo iskro so zanetili dne 16. marca, ko so za „Celje in okolico“ oživotvorili podružnico društva „Südmark“. Iz Gradca so bili povabili dva „liberalna“ profesorja, naj bi „pridigala“ o novem društvu. Bila sta to gg. Hofmann-Wellenhof in dr. Chroust. Svojo plačo dobivata seveda v davkarnici, katero zalagajo kaipada tudi Slovenci. In ko bi se jima odšteval samo dačni denar „liberalcev“ celjskih, bi jima brez dvombe se trda godila. Koliko pa Slovenec daja „krvne dače“, lahko presodiš, ako zveš, da je n. pr. pri letošnjem novačenju v Celji stalo samo 16 mladeničev mestnih in da so med vojake vzeli le tri, a izmed 868 fantov iz okraja uvrstili so 201 med vojake-novake. Toda vrnimo se. Takozvani „konservativni“ Nemci so mišljenja kristjanskega in kot zavedni kristjani so Slovincem pravični ter se ravna po besedah: „Cesar nečeš, da bi drugi storili tebi, tega ti ne stori drugim“. Obzirom na to nisi pri zborovanju

videl konservativca nobenega. Povabljeni ali menda boljše rečeno: od „frajmaurarjev“ poslana ekstra-nemška gospoda sta torej le „liberalnim“ in posili-nemškim „Celjanom“ in njihovim somišljenikom razlagala pomen in namen rečenega društva.

Kratek zapopadek po časnikih razglašanih govorov je ta-le: Slovenskemu otroku se mora slovenska beseda zabraniti in ostuditi v šoli, to se ima doseči s šolskim društvom, ki so ga liberalci oživili pred desetimi leti in mu dali ime „Deutscher schulverein“; pa tudi slovenski kmet, slovenski obrtnik, slovenski rokodelce ne sme v svoji domovini biti doma, ako noče plesati, kakor mu „liberalni“ Nemci godejo, in to hočejo doseči z novim društvom, „Südmark“ imenovanim. Govornikoma se je v imenu poslušalcev zahvalil g. dr. Foregger, ki je odvetnik ali advokat na Dunaji in ob enem državni poslanec, to čast so mu podelili večina volilcev v Celji, v Brežicah, v Rogateci, v Vitanji, na Laškem; po vseh ostalih trgih v celjskem in brežiškem okraju je večina volilcev na slovenske strani, in vse tote so na dan volitve preglasili mnogoštevilni Celjani. Omenjeni poslanec je pa, kakor se je dne 18. marca letos v državnem zboru dokazalo, „frajmaurar“, torej ud fiste po našem cesarstvu prepovedane družbe, katera si na vso moč prizadeva podreti „oltar in tron“, t. j. uničiti kristijanstvo in odpraviti postavne vladarje, vzlasti na poti jim je slavna naša Avstrija. In kdor glasuje za take osebe, tisti se pregreši zoper Boga in zoper cesarja. Gospod je svojo zahvalo sklenil z opominom na vsakega Nemca, ko je konečno rekel: „Vstani, in pojdi na delo!“ Slovenci: zapomnimo si to! S pomočjo društva „Südmark“ bodo naši sovražniki nam kopali grob, ker nameravajo kupovati slovenska posestva ter jih prodajati nemškim gospodarjem, a tota bodo morali v službo jemati samo nemške hlapce, nemške dekletke, nemške viničarje, nemške rokodelce. Pač naj bi se vendar enkrat že oči odprle še tistim katoličanom, onim kristijanom, ki se dozda niso zavedali ljube matere svoje slovenske in milega jezika materinskega ter so pri raznovrstnih volitvah nevedoč podpirali nasprotnika cerkve in domovine, ker so brezverskoliberalne in večinoma k nam „privandrane“ Nemce in ž njimi držeče nemškutarske Slovence rivali za mizo, sami pa sebe in za blagor slovenskega ljudstva zavzete domoljube potiskali za vrata. Čast in poštenje pravicoljubnim konservativnim Nemcem! Toda „liberalnega“ Nemca in „liberalca“ sploh poslušati nikar, če bi ravno obetal ali ponujal celó zlate gradove! V obče: Na slovenskih tleh bodi Slovenec gospodar, kakor je to na nemških Nemec, na francoskih Francoz itd.; v državljanskih, v občinskih, v šolskih zadevah imej na domačji zemlji ti besedo prvo, a ne še le po milosti tvojega „liberalnega“ nasprotnika zadnje ali celó nobeno. Zatorej tudi ti, konservativni in zavedni katoliški Slovenec, reci svojemu nezavednemu sosedu, zakliči mu besede: Vzdrami se, vstani in pojdi na delo!

Dnevne novice.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca marca vložilo je 312 strank v mestno hranilnico ljubljansko 86.303 gl. 62 kr., vzdignilo pa 85 strank 43.541 gl. 72 kr.

(Društvo „Pravnik“ v Ljubljani) ima v sredo, dne 2. t. m. svoj shod v hotelu „pri Slonu“. Na dnevnem redu je razven drugega razgovor o pravnih vprašanjih, zastavljenih v 3. številu, „Slovenskega Pravnika“. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Na ta shod vabi uljudno odbor.

(Letošnji 31. marec.) Po toplem, skoraj vročem večerajšnjem dnevu imeli smo v Ljubljani in okolici malo nevihto. Bliskalo se je in gromelo in naletavala je toča, ki je na Posavji, zlasti na Ježici bila tako debela in gosta, da je ljudem pobijala okna pri hišah. Pač nenavadno ob tem času!

(„Prvi narodni dom v Rudolfovem“.) Ne samo delničarje delniškega društva „Prvi narodni dom v Rudolfovem“, ampak vse domoljube razveselila je vest, da je po dolgoletnem trudu mogoče to društvo sestaviti. Po pravilih, od visokega ministerstva potrjenih, mora se vseh dvesto delnic vplačati, da se sestavi. Ta pogoj se je izpolnil v kljub temu, da so nekateri dali se preplašiti in so vsled tega vplačevanje ustavili; toda tudi od teh je večina izdatne zneske vplačala in čitalnici kot lastnici poslopja „Narodni dom“ darovala, in sicer gg.: Ivan Lapajne 15 gl. 10 kr., dr. Fr. Celestin 14 gl., Franjo Be-

nigar 14 gld., Teodor Vidic 8 gld., dr. Kopač 14 gld., Ferdinand Seidl 12 gld., J. Verderber 6 gld., J. Gregorič 6 gld., J. Anžiček 5 gld., M. Avsec 6 gld., Ljudevit Stergar 10 gld., Ivan Verhovc 15 gld.; skupaj 125 gld. 10 kr., za kateri znesek je čitalnica dve delnici kupila. Drugi so podpisali, vplačevanje pa ustavili brez izjave, namreč gg.: dr. E. Barčič, J. Koračin, Karl Kristof, J. Rohrmann, E. Kmetič, J. Kurent, dr. Gspan, A. Jugovic, J. Vidmar, Albin grof Margheri. Navedeni so se po trikratnem opominu po čl. 221. trg. zak. izbrisali. Vplačanih delnic so čitalnici darovali gg: Adolf Pauser 1, Karol Pleško 1, dr. Poznik 2, Rajko Perušek 1, A. Gerdešič 1, Franc Perko 1, M. Pletersnik 1, Franc Šuklje 1, J. Hribar 1, Fr. Žužek 1, dr. Tavčar 1, J. Arce 1, Otmar Skale 1, obrtniško društvo v Ljubljani 1, Franc Ks. Souvan 1, F. Souvan 1. — Umrli so sledeči gg. delničarji: Franc Durini, Ivan Jagodic, dr. Jos. Rosina, Karol Rudež, dr. Valentin Zarnik, dr. Martin Razpet, Franc Kuralt. Po zadnjem sporočilu, t. j. 31. decembra 1887, je znašala podpisana svota 7400 gld., vplačana 5818 gld. 10 kr., danes podpisana svota 10.000 gld., vplačana 10.000 goldinarjev. Po izbrisu zgoraj navedenih delničarjev in po pristopu novih delničarjev, med kojimi je eden sam štiriinštirideset delnic vzel in blizu 200 gld. za doplačilo malih zaostankov drugih delnic založil, znaša število popolnoma vplačanih delnic 200. S tem se je omogočilo konstituiranje delniškega društva, katero je bilo odvisno od vplačila vseh 200 delnic.

(Konec slédi.)

(Strajk v Mariboru.) Kakor se nam je brzojavno poročalo, ustavilo je delo v petek popoldne okoli 1500 delavcev južne železnice v delavnici in kurilnici, ker niso bili zadovoljni z novimi pravili bolniške blagajnice. Zastopniki železnice so obljubili odposlancem delavcev, da bodo olajšali določbe glede na podporno dōbo bolnikov in rezervni zaklad. S tem je strajk končan.

(Javno telovadbo) priredi ljubljanski „Sokol“ velikonočni ponedeljek zvečer v deželni redutni dvorani.

(„Politični katekizem za Slovence“.) Tako se imenuje 102 strani obsežajoča lična knjižica, katero je spisal pokojni monsignor Andrej Einspieler, za sedanje razmere preuredil in pomnožil Filip Haderlap, na svetlo dal in založil Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec, tiskala tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu 1890. — Prav z veseljem smo sprejeli to knjižico, ker prva izdaja je bila že zastarela in tudi pošla, naše priprosto ljudstvo pa še vedno dobro ne pozna ustavnega življenja, političnih svojih pravic in dolžnostij. Gospod pisatelj v poljudnem jeziku opisuje v vprašanjih in odgovorih vse, kar je treba vedeti zavednemu Slovincu v političnih stvareh. Vsebina je naslednja: Predgovor. Razne državne oblike. Oblike avstrijske države. Ustava. Pragmatična sankcija. Oktoberska diploma. Februarski patent. Decemberska ustava. Državne osnovne postavbe. Državno sodišče. Upravno sodišče. Vladina izvrševalna oblast. Delegacije. Delokrog državnega zbora. Konvertovanje dolgov. Kaj je monopol? O papirnatem denarju. Kaj je privilegij? Kaj je colnina? O ljudskem štetju. Državno-zborski red. Državno-zborski volilni okraji na Slovenskem. Volilni red za državni zbor. Priprava za volitve. Delokrog deželnih zborov. Delokrog deželnih odborov. Volilni okraji za koroški deželni zbor. Volilni okraji za štajarski deželni zbor. Volilni okraji za kranjski

deželni zbor. Volilni okraji za goriški deželni zbor. Volilni okraji za isterski deželni zbor. Volilni okraji za tržaški deželni zbor. Uredba občin. Občinski volilni red. Splošne opazke o občinah. Okrajni zastopi na štajarskem. O ljudskih šolah. O verskih šolah. Učni jezik v ljudski šoli. O šestletni šoli. O krajnih šolskih svetih. O družbi sv. Cirila in Metoda. O političnih strankah. O časnikih. O političnih društvih. O poučnem berilu. Čitalnice in knjižnice. Narodno gospodarstvo. Gospodarstvo s časom. — Cena knjižice je le 20 kr., da si jo lahko vsakdo omisli.

(Umrli) je danes popoldne pri „Bobenku“ na Glincah gimnazijec IV. razreda Janko Šuštaršič. Bil je tih, blag in zelo marljiv dijak. Bog mu daj večni mir, domačim njegovim pa v britkosti obilno tolažbe.

(Ogenj.) Iz Borovnice se poroča, da je v nedeljo po noči pričela iz neznanega vzroka goreti streha hiše župana g. Verbiča v Bistri. Gasilni društvi iz Borovnice in Verda sta udušili ogenj.

(C. kr. deželno predsedništvo v Celovci) je potrdilo pravila katol. političnega in gospodarskega društva.

(„Učiteljski tovariš“) ima v zadnji številki naslednjo vsebino: Naše vdovsko društvo. — Cenjenemu slovenskemu učiteljstvu (Jan Lego). — Nekaj črtic iz šolskega življenja v Kamniku v minulih stoletjih (L. Stiasny). — Zrno do zrna — pogača (Janko Žirovnik). — Knjiga Slovenska (J. Marn). — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Vestnik. — Kot prilogo ima za piruhe velikonočno pesem, katero je na besede g. A. Praprotnika uglasbil g. L. Belar.

Telegrami.

Dunaj, 1. aprila. „Fremdenblatt“ poroča, da bode vlada češko-nemški konferenci, ki se snide dne 14. aprila, predložila že izdelane načrte o organizaciji deželnega kulturnega sveta, deželnega šolskega sveta in preosnovi deželnega volilnega reda za veleposestvo.

Dunaj, 1. aprila. Moravski deželni zbor se snide 9. aprila, da sklene deželno posojilo.

Dunaj, 1. aprila. „Wienerzeitung“ je objavila postavbo o napravi drugega tira gališke Karol-Ludvikove železnice. Strajk zidarjev še ni končan; delo so ustavili v prvem okraji tudi pri delih zasebnih zgradb. Zaprli so več oseb.

Gradec, 31. marca. Nad 4000 delavcev je sklenilo praznovati prvi dan majnika.

Rim, 31. marca. Na Monte Cassinu ste se zrušili dve hiši. Tri osebe so mrtve, najst ranjenih.

Barcelona, 31. marca. Število delavcev, ki so ustavili delo, je naraslo na 50.000.

Umrli so:

30. marca. Ivana Jemo, hišnega posestnika hči, 23 l., Tržaška cesta 14, jetika.

31. marca. Ivan Vanderschmidt, realec, 15 let, Dunajska cesta 23, kap na možganih. — Karolina Lunder, uradnega sluga hči, 17 mesecev, sv. Petra cesta 37, jetika.

V bolnišnici:
28. marca. Ivan Pavlin, gostač, 70 let, pljučnica.
29. marca. Matija Košir, delavec, 42 let, pljučnica. — Marija Gantar, delavka, 32 let, katar v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	toplomera po Celziju		
31	7. u. jut.	734.5	5.8	sl. svzh.	jasno
	2. u. pop.	731.3	22.2	sr. vzh.	oblačno
	9. u. zveč.	734.3	11.6	sr. jzpad	m. oblač.
					dež

Srednja temperatura +13.2° za 6.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

1. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 50 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16 % „	87 „ 60 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	935 „ — „
Kreditne akcije	308 „ — „
London	119 „ 40 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 45 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	58 „ 65 „

Javna zahvala.

V akademičnem letu 1889/90 blagovolili so dalje darovati „Podpiralni zalogi slovenskih vseučilišnikov v Gradci“:

Gosp. Ivan Murnik, ces. svetnik itd. v Ljubljani	10 gld.
Jakob R. Hočevar, mag. pharm in trgovce, začasno v Ptui	5 „
Florian Klein, e. kr. gimnazijski profesor in župnik v pokoju v Marija Schmolln	5 „
Josip Lendovšek, e. kr. gimnazijski profesor v Beljaku	5 „
Jakob Marzidovšek, e. kr. vojaški duhovnik v Gorici	5 „
Franc Sal Pire, ravnatelj gimn. konvikta v St. Pavlu	5 „
dr. Josip Muršec, dež. prof. v pokoju in konzi-	3 „
storijski svetnik v Gradci	2 „
Valentin Kumar, e. kr. vadični učitelj v Gorici	2 „

Za te velikodušne darove izreka opravični odbor „Podpiralne zaloge slovenskih vseučilišnikov v Gradci“ plemenitim dariteljem v imenu revnih in podpore vrednih vseučilišnikov slovenskih najtoplejšo svojo zahvalo.

V Gradci dne 29. marca, 1890.

Dr. Gregorij Krek.

vseučilišni profesor in zastopnik akad. senata, predsednik in blagajnik,

Bogomil Krek.

cand. iur. tajnik.

Knjige „Slovenske Matice“

od leta 1867. naprej so po ceni na prodaj.

Kje? pové vredništvo tega lista.

Plačila se sprejemajo tudi po obrokih. (1)

(20—5)

Karola Glanija zalogo umetelne vezanine in tkanine priporočata

Fellinger & Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Göttheherhof

velečastiti duhovščini kakor:

bandera, baldahine, mašne plašče, dalmatike, pluviale, velume monštrance, keltne, kadilnice, altarne svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, cerkvene lestence od stekla in medi, vsakovrstne oblike in zloga. Na zahtevanje pošiljajo se parametri na ogled. Skoro 100 let imajoči sloveč obstanek naše ustanovitve jamči zanesljivost naše trdnice. Ilustrovane cenike pošiljajo brezplačno in franko.

Tuji.

30. marca.

Pri Stona: Vincencij Špirek, rudarski oskrbnik, iz Idrije. — Domladis iz Ilirske Bistrice. — Emil pl. Bartuska, e. in kr. stotnik, iz Trsta. — Dr. Hoisel, iz Rogateca. — Pozzola, inženir, iz Gradca. — Ladstätter, iz Inomosta. — Weiss, potovalec, iz Linca. — Novak, poštar, z Dunaja.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Nova ameriška

zobna glicerín-crème

(preskušena od zdravstvene oblastniije)

KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi, c. kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr. V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschtzu, Vilj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju. (52—36)

Tužnim srecem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočni danes ob 1/2 1 uri popoldne k Sebi poklical našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata

Janko Šuštaršič-a

po dolgi mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v 15. letu njegove dōbe.

Pogreb bode jutri, v sredo dne 2. t. m., ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na Glincah št. 20 na mirodvor na Viču.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi oo. frančiškanov v Ljubljani.

NA GLINCAH, dne 1. aprila 1890.

(1)

Žalujoča rodbina.